

A tanács proklamálta a kövezési sztrájkot.

(A Szege tudósítójától.) A korona katasztrófái értécsökkenésének borzalmas hatása már is mutatkozik minden vonalon. A márcól-holnapra élő emberek szédelegnek a percről-percre emelkedő drágaságban, vannak közszükségleti cikkek, amelyek negyvennyolc óra alatt több mint száz százalékkal drágultak meg. Mikor e sorokat írjuk, a kenyér ára már közeledik a nyolcszáz koronához, a nullás liszt elérte az ezerszáz koronát, de azt nem garantálhatjuk, hogy mire ez az írás nyomtatott formában kerül az olvasó kezébe, nem tartoznak-e már ezek a számok a múlt emlékeihez. A viszonyokat legpregnansabban annak a belvárosi ruhakereskedőnek az eljárása jellemzi, aki a következőképpen egyszerűsítette az áremelések fizikai keresztülvitelét. Kirakatában az árjelző táblákon még mindig a tegnapi árak szerénykednek, de ha valaki jóleső érzéssel megáll a vastag üveglap előtt és örömmel nézegeti a régi árakat, csakhamar fölfedezi az érthetlenség megoldásának kulcsát. Az egyik sarokban külön tábla áll és szól a következőképpen:

A kirakatban feltüntetett árakhoz
25% feldár számítattik!

A praktikus kereskedő így takarítja meg a kiírt árak átírásával járó munkát, ha tovább tart a drágulás, egyszerűen korrigálja — a feldár felső számát, az örvendő kirakatszemlélő pedig csalódva távozik, mert hát kiderül, hogy a

huszonnégyezer koronás vászonnadrág ára harmincezer korona.

A nagy fölfordulás egyébként nemcsak a piacot kavarta föl, hanem ráutaló bélyeget a város háztartására is. A csütörtöki tanácsülésen ijedt rémülettel jelentette be Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos, hogy a Kálvária-utca bazalt kockával való kikövezése ma már százhatvanegymillió koronába kerülne, az elkopott aszfalt egyszerű kifoltozása pedig nyolcvanmillióba. A dolog ugyanis úgy áll, hogy a tanács legutóbbi határozata értelmében a Kálvária-utca megrongált aszfaltburkolatának kijavítását már megkezdették néhány nap előtt, de a bekövetkezett áremelkedések egy szempillantás alatt fölborították a mérnöki hivatal által készített és a tanács által elfogadott költségvetést. Berzenczey Domokos most tanácsot kért a tanácsától, mitévő legyen, kap-e pénzt a differenciák fedezésére.

A nagy ijedtség hirtelen átragadt a tanács minden tagjára. Izgatottan tárgyalták a lehetőségeket, amelyek nagyon szűk keretek között mozognak. Végre hosszú töprengés után a polgármester kimondta a végzetes ígéret: *Nincs más hátra, be kell szüntetni azonnal a munkát.* Ha nem lehet, hát nem lehet. A Kálvária utca gödreit és kátyuit ideiglenesen törmelékkel kell betölteni.

A tanács minden tagja szomorú fejbólintásokkal erősítette meg a kövezési sztrájk proklamálását.

A létszámapasztó javaslat szerzett jogokat semmisít meg

(A Szege tudósítójától.) Győr vármegye törvényhatósági bizottsága átiratot intézett Szege város tanácsához, közölte annak a feliratnak a másolatát, amelyet a közalkalmazottak létszámának csökkentéséről szóló törvényjavaslat ügyében terjesztett fel a kormányhoz és a nemzetgyűléshez és az atyafiságos üdvözléssel küldött kísérő levélben pártolásra és hasonló szellemben leendő állásfoglalásra kérte fel Szege város közönségét.

Győr vármegye átiratát Taschler Endre főjegyző ismertette a csütörtöki tanácsülésen. Győr vármegye törvényhatósági bizottsága július 19 én tartott rendkívüli közgyűlést és ezen az alispán jelentése alapján foglalkoztak a pénzügyminiszter létszámapasztó törvényjavaslatával, amely „a törvényhatóságok életébe vágó, a törvényhatóságokról szóló közjogi alaptörvények szerves megváltoztatását, szerzett jogok megsemmisítését célzó intézkedéseket tartalmaz. Ezeket a törvényhatóságok nem fogadhatják hallgatag nemtörődomséggel és bár a kormány nem közölte a javaslatot a törvényhatóságokkal, véleményüket nem kérte ki, a vármegye közgyűlése kéri a nemzetgyűlést, hogy a törvényjavaslat letárgyalása előtt utasítsa a kormányt a törvényhatóságok véleményének meghallgatására. Ha pedig ez az idő rövidsége miatt már lehetetlen, a napilapok és a szaklapok által közölt csonka szöveg ismeretében közli a törvényhatósági bizottság a javaslatra vonatkozó észrevételeit“.

A javaslat szerint nyugdíjba csak az a közalkalmazott részesül, akinek legalább tizenötévi szolgálati ideje van. Ez a rendelkezés annak a szerzett jognak a megsemmisítését jelenti, amely szerint öt évi szolgálati idő után kezdődik a nyugdíjigény. Ez a szerzett jog egy természetes jogi személy és egy jogi személy között létrejött kétoldali szerződéses viszonyon alapul a törvényhatóságoknál. A szerzett jog megsemmisítését jelenti tehát az, ha egy harmadik jogi személy, az állam, akinek semmi köze sincsen a nyugdíjazáshoz, bonija fel a szerződéses viszonyt.

A javaslat kimondja, hogy az a közalkalmazott, akinek állása a létszámapasztás következtében megszűnik, egy másik, esetleg alacsonyabb fizetési osztályba tartozó állásra kinevezhető. Ezt pedig imperative kimondani nem lehet, mert ilyesmi csakis az illető közalkalmazott saját kérelmére eszközölhető.

A közgyűlés sérelmesnek tartja a javaslatnak azt a rendelkezését is, amely kimondja, hogy természetbeni ellátásban nem részesülhetnek a husz évnél kevesebb szolgálati idővel nyugdíjazott közalkalmazottak, mert a fizetés, vagy a

nyugdíj messze alul marad a létminimumon, a természetbeni ellátás nélkül valószínűs éhhalált jelent és a természetbeni ellátás jelenleg fizetés jellegével bír.

A javaslat felhatalmazza a kormányt, hogy azokat a hatvanadik életévüket még be nem töltött nyugdíjasokat, akik személyes tevékenységhez kötött foglalkozást folytatnak, orvosi felülvizsgálat alá vethesse és ha a vizsgálat megállapítja a szolgálathétségesüket, nyugdíjuk kifizetését mindaddig felfüggeszthesse, amíg ismét szolgálat képtelenné válnak. „Feleslegesnek tartjuk ezt az intézkedést, — mondja a felirat —, mert csaknem kizárt dolog, hogy egy eskült tett hatóság orvos jobb meggyőződése ellenére kidlított volna olyan bizonyítványt, amely munkaképtelenséget állapít meg munkaképesnél, ezenkívül a munkaképtelenségnek sokféle foka és oka lehet. A békében az állandó betegeskedés, az idegesség sok tisztviselőt alkalmatlanná tett komoly hivatali munkára, az ilyenek nyugdíjaztatták magukat, szerény nyugdíjukból annak idején úgy ahogy eltengődhetek és nem voltak ráutalva mellékfoglalkozásra; de a mai életviszonyok megkövetelik azt, hogy a rokkantak, sőt a félhaltak is valami munkálatot és kereset után nézzenek. Így most kénytelen volt a legnagyobb foku munkaképtelen nyugdíjas is, hihetetlen energiát kifejtve, fizikumai tönkretételével, életére végső kimerítésével valamely személyes tevékenységhez kötött foglalkozást üzni. Ezeket ebben meggátolni, családjukat kétségbeesésbe, züllésbe kergetni egyáltalában nem volna méltányos.“

Részletesen foglalkozik a felirat a javaslatnak az árvaszéki ügykezelésre vonatkozó rendelkezésével, amely az árvaszékek testületi szervezetét megszüntetné és kimondaná, hogy az előadó ülnök minden kérdésben a saját felelősségére intézkedik, vagy határoz. Az eredeti törvénynek ez a szervi megváltoztatása csakis a közigazgatási reform keretében eszközölhető és akkor sem átmenet nélkül.

Győr vármegye közgyűlésének tizenegy gépirásos oldalra terjedő felirata kivonatossan ezeket tartalmazza. A főjegyző javaslatára Szege város tanácsa kimondotta, hogy a felirattal mindenben azonosítja magát és hasonló szellemű föllíratot terjeszt a kormány és a nemzetgyűlés elé.

— Török-amerikai szerződés. Lausanneból jelentik: Éjszaka 2 óráig tartó tanácskozáson Izmed pasa és az amerikai képviselők között megegyezés jött létre a török-amerikai kereskedelmi szerződésről. Már csak néhány részlet rendezése van hátra.

Hírek

Csak 1500 korona a Szege előfizetési ára elsejétől.

Tegnapi hírtünkben, melyben előfizetési áraink felemelését jelentettük be, sajnálatos sajtóhiba csuszolt be, ugyanis 1800 koronának szedte a nyomda 1500 helyett előfizetési árainkat. Aki példányonként vásárolja a Szeget-et, annak ke-
rek 2000 koronájába kerül egy hónapra a lap, így már 1800 koronával is tíz százalékos kedvezményt élveznének előfizetőink, de mi tovább meggyünk és teljes huszonöt százalékos kedvezményt nyújtunk előfizetőinknek 1500 koronával adva azt, ami 2000 be kerülne egyébként. 80 korona elsejétől a Szege egyes példányainak ára és előfizetése mégis olcsóbb lesz, mint egyes lapírássinké, melyek hatvan koronás példány ár mellett 1600 és 1800 koronás előfizetési árakat kérnek, jöllehet a Szege hat oldalával szemben ők csak négy oldalon jelennek meg. Nem akarjuk azt állítani, hogy számításaink teljesen megfelelnek a három és fél centime-os koronajegyzésnek, kíváltk mikor még erről sem tudjuk, hogy megmarad-e, vagy pedig esetleg még ennél is kevesebb lesz holnapra, hiszen számításainkat hat és feles kurzus mellett végeztük, éppen ezért hisszük, hogy előfizetőink és olvasóink minden további magyarázat nélkül veszik tudomásul szinte elképzelhetetlenül kismértv emeléstünket és továbbra is ugyanolyan mértékben fognak támogatni, mint eddig, céljaink eléréséért folytatott harcunkban.

— Ötmillió bankjegyek — Németországban. Hír szerint a Németbirodalomban szeptemberre ötmillió márkás bankjegyek kerülnek forgalomba.

— Eső után — deviza. A polgármester a csütörtöki tanácsülésen a következő kijelentéssel örvendeztette meg a magisztrátust: „Meg-történt a nagy csoda, a Devizaközpont kiutalta azt a 23,800.000 osztrák korona értékű devizát, ami a második tápéi komp vörösfenyő anyagának megrendeléséhez szükséges. Már most mitévők leszünk?“ A tanács eleinte örvendezett a hírek, de később elkomolyodtak az arcok, mert hát a korona csökkent, az árak emelkedtek, sok-sok millióba kerülne az a második komp. A végén úgy határozott a magisztrátus, hogy megköszöni szépen a Devizaközpont szíves, de elkésve érkezett jóindulatát, azonban az osztrák milliókra már nem reflektál, mert meggondolta a dolgot, nem csináltatja meg a tápéi kompot. Küldje volna hamarabb a Devizaközpont.

— Halálos autószerencsétlenség. Ma délelőtti 11 óra tájban mintegy öt kilométerre Martonvásár községtől súlyos autószerencsétlenség történt. A szerencsétlenség részletei a következők: Ma délelőtti 10 óra tájban Kátay József budapesti vas-ereskedő egy nagyobb társasággal saját autóján kirándulásra indult. A társaság tagjai Kátay József-en kívül Kátay László 68 éves nyug. áll. főmérnök és neje, továbbá Szűts Endre postaigazgató és felesége voltak. A társaság Siófokra akart kirándulni, azonban eddig meg nem állapított okból Martonvásár előtt a gépkocsit szerencsétlenség érte. Kátay Lajos megállt az áll. főmérnök és a soffőr meghaltak. A kocsit többi utasai mind megmenekültek. A mentők autón mentek ki a szerencsétlenség színhelyére és délután 3 órakor a sebesülteket beszállították a Budai Vöröskereszt Kórházba, ahol azonnal ápolás alá vették őket. Kátayné súlyos belső sérüléseket, Szűts Endrének hátsérüléseket, Szűts postaigazgató csak könnyebb horzsolásokat, Kátay József pedig jelentékeny horzsolásokat szenvedett. A sebesültek előadása szerint a soffőr utközben rosszul lett, szívzélhűtést kapott és meghalt, miközben az autó vezető nélkül tovább száguldott. A soffőr hirtelen bekövetkezett halála okozta a katasztrófát.

— Eltemették Korponay Istvánt. Korponay Istvánt, a tiszai fürdés szerencsétlen áldozatát, akinek holtestét szerdán fogták ki a Tiszából, csütörtökön délután 5 órakor temették el a rókusai temető hullaházából a belvárosi temetőbe. A tragikus véget ért fiatalember temetésén nagy részvét nyilvánult meg.

— A Meteorológiai Intézet időprognózisa: Zivataros esők várhatók, később hőszűnyedéssel.